

mätningar. En del av provgruppernas renar har också slaktats och med dessas vominnehåll har man befäst olika foders och näringsväxters *in vitro* smältvärden. Under vintern har man också gjort terrängutfodringsexperiment och klargjort olika utfodringars kostnader. I samarbete med *Veterinärmedicinska Högskolan* och *Statens Veterinärmedicinska Anstalt* har man undersökt de utsvultna renarnas fett- och energiförråd och livsprocesser.

Vid Kaamases försöksstation har man i samarbete med *Uleåborg universitet*s olika fakultet fortsatt med redogörelserna kring kalvdödligheits orsaker. Man har också fortsatt med undersökningarna kring utvecklingen av renkalvens värmeregleringsförmåga. I undersökningarna har man noggrannare redogjort för den nyfödda kalvens brunfettmängd runtom kroppens olika delar och också dess kemiska komposition.

Renens naturliga närings kemiska sammansättning har undersökts i olika delar av renskötselområdet. Från näringsväxterna har man gjort definitioner förutom av de viktigaste näringsämnen och mineralerna också av miljögifterna (bly och kadmium) och de radioaktiva ämnena (cesium-137). Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet har fortsatt med betesmarksundersökningarna i samarbete med *Kuopios och Uleåborgs universitet*. Vinterbetesmarkernas kondition har, under de senaste tio åren, försämrats i synnerhet inom renskötselområdets södra och mellersta delar. På många ställen har tex. hänglaven (*Alectoria* och *Bryoria* spp.) fösvunnit. I samarbete med *Renägareföreningen, Lapplands regionala planeringsförbund* och de olika *renbeteslagen* blev hösten 1985 kartan över Finlands rennäringsområden klar. Man har påbörjat betesmarkernas satellitfotografering i samarbete med *Helsingfors universitet*s *geologiska institut* inom renskötselområdets västra och norra delar. De grundläggande resultaten blir klara under våren och sommaren 1986.

I Kaamases försöksstation har man undersökt fortplantningen och förändringarna i hormonmängderna under de olika årstiderna, hos vajor av varierande ålder och kondition i samarbete med *Uleåborg universitet*s *institut*. Under kalvningstiden och sommaren har man följt de faktorer som verkat på hjordens inre rangordning i samarbete med *Jyväskylä universitet*. I inhägnadsomständigheter har man undersökt diandets varaktighets och täthets påverkan på kalvarnas växt och viktutveckling och betydelsen av vajornas rangordning på både vajas egen kondition och han- och honkalvarnas vikt och förmåga att klara sig över vintern. Under brunsttider har man följt hjordens uppbyggnad och hur sarvar av varierande ålder och kondition använder sin tid. Renköttets och leverns kemiska sammansättning har undersökts i samarbete med *Lantbrukets forskningscentral* och *Uleåborgs universitet*. Från proven har man funnit att bla. selenkoncentrationerna har varit höga.

På hela renskötselområdet har startats en omfattande arbetshälsovårdsundersökning av renmännen ledd av *Uleåborgs distriktsarbetshälsovårdscentral*. Undersökningen tar flera år. På *Helsingfors universitet*s *köttteknologiska institut* har man fortsatt med renköttets produktutveckling. Renarnas odlingsskadeundersökningar har utförts på *Lantbrukets forskningscentral Lapplands forskningsstation*. På *Skogsforskningsinstitutets forskningsstation Rovaniemi* har man fortsatt, jämsides med Rikets skogars inventering, med renbetesmarkernas och också skogarnas mångsidiga användningsforskning. På *Uleåborg universitet*s *Norra Finlands Forskningsinstitut* har man klargjort vissa frågor gällande renens ekologi och renskötselns ekonomi.

REINREF — a datafile for literature about reindeer and reindeer husbandry

A new datafile for reindeer- and reindeer husbandry literature is now established at the library at Skogshögskolan (Department of forestry, The Swedish University of Agriculture). The file is open for service in two ways:

1. By request to the library with indication of the field of interest.
2. Through own data-equipment. Search guide is available by request to the library.

Address of the library:

Skogshögskolans bibliotek,
Box 718,
S-901 83 Umeå
Sweden
Telephone: 90-16 50 00

The references are compiled by the NOR secretariat and equipped with key-words according to a special thesaurus for REINREF. For updating, *the NOR secretariat shall be very happy to get all new informations in this field as fast as possible by getting reprints or copies or any other information about relevant papers or publications.*

Prices:

Search through own
data-equipment..... SEK 3,-/min.
Order of references .....SEK 3,50/reference
(You pay only for relevant references)

REINREF operativ

Datafilen REINREF for litteraturreferanser vedrørende rein og reinnæring, som er etablert ved Skogsbiblioteket, Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå er nå operativ. Datafilen forsynes med referenser fra den referenssamling som føres ved NORs sekretariat. For tiden inneholder samlingen ca. 3000 referenser. Herav er noe over 1200 levert til Skogsbiblioteket, forsynt med søkord, klare for
(forts. side 54)

Sökhandledning för REINREF

1986-04-03

Utårbetat av Bruno Johnsson, Skogsbiblioteket SLU

Telefonnummer för direktförbindelse:

300 baud:	018-30 19 81	1200 baud:	018-15 68 40
	30 19 82		15 68 41
	30 19 83		15 68 42

Det är även möjligt att gå via DATAPAK

NUA-numret är 240200100228.

(NUA=Network User Address).

Då måste man emellertid trycka <return> efter varje tecken när man skriver användaridentitet och lösenord vid inloggningen.

Ex.

a<return><return><return><return><return><return>
<return>1<return>2<return>3<return>
i stället för *abc 123*<return> vid direktförbindelse.

Uppkoppling

Tryck på return-knappen efter klartecknen från modem.

Systemet: Welcome to UPNET. Choose computer. > (Detta tecken betyder att systemet väntar på kommando från terminalen).

Skriv: >lr<return>

Systemet: att

Skriv: *lukas*<return>

Systemet: Welcome...

Systemet: >

Skriv: <*användaridentitet och lösenord*><return>

Skriv: *bas 3*<return>

Klart för sökning.

Om ingen sökkod anges sker sökningen i titel- och ämnesordsfälten.

Vissa ord som har en speciell funktion vid sökprocessen kräver speciell behandling om man vill använda dem som vanliga sökkod.

Dit hör: in, and, och, eller, or, år, visa, show, lista, start, list, lo, bi, mod, mode, stop, stopp, bas, hjälp, help, hist, ut, bestäm, to, till, not, inte.

Dessa ord omges med citationstecken eller skrivs med versal.

Om man t.ex. vill söka på strängen *laws in finland* måste man skriva *laws In finland* eller *laws «in» finland*.

Accenter används ej.

I en söksträng skall snedstreck (/) och likhetstecken (=) ersättas med mellanslag. Övriga skiljetecken kan skrivas eller uteslutas.

Å söks som a, aa eller å

Ä söks som a, ae eller ä

Ö söks som o, oe, eller ö

Ü söks som ue eller ü

Pröva med alla varianter för att täcka alla stavningssätt.

Sökfält	Sökkod	Exempel
Titel	-	reindeer
Titel	ti	ti=reindeer
Ämnesord	-	physiology
Ämnesord	ao	ao=physiology

Författare ff ff=andersson p m
(endast förnamnsinitial anges)

Institution in in=universitet

Utgivningstid år år=1984
år=(1984, 1985, 1986)
(intervallet 1984-1986)

Trunkering Sökord kan trunkeras med dollartecken, för att ge alla varianter av ändelser på ord. Ord i titlar och ämnesord kan dessutom trunkeras i början. Minst 4 tecken måste skrivas av sökordet vid vänstertrunkering.

Ex. sökord\$
\$sökord
\$sökord\$

Maskering Tecken i sökord kan maskeras med dollartecken om stavningen är obekant. Ett dollartecken motsvarar ett tecken, tre dollartecken motsvarar godtyckligt antal tecken

Ex. söko\$d ff=jo\$\$\$on
(johansson, jonson, jonsson, jonzon)

Man kan söka på flera ord samtidigt, exempelvis på en hel titel, eller kombinera enskilda sökord.

Kombination av sökord Operatorer: och, and
eller, or
inte, not

Ex. reindeer och pastur\$ och sweden
(ger referanser där alla tre orden samtidig förekommer)

Ex. reindeer eller elks
(ger referenser där något av orden, eller båda, ingår)
Varianten (*reindeer, elks*) är likvärdig med ovanstående.

Ex. reindeer inte sweden

Vid varje sökning kan man få fram referenserna en efter en genom att trycka på return-knappen.

Om man vill se en annan referens än den första i en sökning måste referensnumret anges. Referensintervall kan även anges.

Ex. visa r3 (ger referens 3 i den aktuella sökningen)

Ex. visa r3 till 87

Om man vill se en referens i en tidigare gjord sökning måste man även ange söknummer.

Ex. visa s3;r8 till 23 (ger ref. 8 till 23 i sökning 3)

Om man vill se referenserna i annat än standardformat måste önskat format anges.

Ex. visa r8;f3
(ger titel och ämnesord)

Ex. visa r8;f2
(ger titel och utgivningsår)

Ex. visa r8;f0
(ger fullständigt lagringsformat, även ev. abstract, d. v. s. i referensen lagren given sammanfattning)

Ex. visa s3;r1 till 70;f=ti
(ger titlar för ref. 1 till 70 i sökning 3)

En översikt över de högst 16 senast gjorda sökningarna kan erhållas med kommandot *hist*.

Nedkoppling

Systemet:>

Skriv: *ut*

Följ sedan anvisningarna från operativsystemet.

(forts. fra side 51)

innmatning i REINREF. Pr. 25. mai 1986 er ca. 750 av disse innmatet og er klare for søk. Innmatningen har blitt endel forsinket grunnet forskjellige forhold, bl.a. personalsituasjonen ved biblioteket som imidlertid har lovet at arbeidet nå blir påskyndet. Går alt bra, skulle REINREF inneholde ca. 2000 referenser i løpet av 1986.

Betjening av REINREF

REINREF kan utnyttes på to måter, enten ved å henvende seg til Skogsbiblioteket med angivelse av ønsket emneområde eller forfatter samt angivelse av eventuelle begrensninger i tid for publikasjoner, eller ved å søke direkte via eget dataanlegg. Handledning for søk i REINREF er angitt nedenfor. Adgangen til REINREF via eget anlegg er betinget av at man får utlevert eget kodeord (lösenord) fra Skogsbiblioteket. Adressen er:
Skogsbiblioteket SLU
Box 718
S-901 83 Umeå
Sverige
Telefon: (0)90-16 50 00

Egen søkordliste for REINREF

Referensene i REINREF er innmatet utstyrt med søkord (Key-words) etter en egen liste utarbeidet med spesiell tanke på den praktiske anvendelse av datafilen

Doktordisputaser

Dissertations

Avhandlingen *Utvikling og struktur av reindrifta i Finnmark og Troms* ble forsvart for den filosofiske doktorgrad i Bamberg, V.- Tyskland av **Ingrid Hemmer** den 29. februar 1984.

Sammendrag: Det var avhandlingens formål å analysere reindrifta i Finnmark og Troms ut fra økonomisk geografiske synspunkter. I den sammenheng skulle følgende punkter undersøkes:

- analyse av endringer i reindrifta, særlig siden 1945, omfattende utgangssituasjonen, utløsende faktorer og de nye strukturer som har oppstått

for denne særskilte brukergruppe. Listen kan fåes ved henvendelse til NORs sekretariat, men vil senere bli publisert i RANGIFER.

Priser

Direkte søk via eget dataanlegg.....SEK 3,-/minutt
Service hos Skogsbiblioteket.....SEK 3,50/referanse
(man betaler kun for relevante referenser)

Fotokopier etter vanlige satser.

Dersom NOR godkjenner det, kan det bli en mulighet for å få visse bidrag fra NOR for å nytte REINREFs tjenester. Det anbefales derfor å ta vare på de særskilte utgiftsbilag fra Skogsbiblioteket/REINREF.

REINREF - ajourføring - send særtrykk!

Det er viktig å holde REINREF ajour med ny litteratur! Alle som får publisert artikler, vitenskapelige, populærvitenskapelige eller rådgivende, oppfordres herved til å sende inn meddelelse om dette til NORs sekretariat. Det beste er å få særtrykk eller annen kopi av artikkelen. Dette gir bedre muligheter for å forsyne den med dekkende søkord før den går inn i REINREF. Sekretæren vil være meget takknemlig for alle bidrag til dette arbeidet.

- detaljert analyse av dagens økonomiske og sosiale strukturer med deres regionale differensiering, der også samspillet av medvirkende faktorer skal påvises.

- forsøk på å vurdere reindriftas utvikling i framtida.

Arbeidet er ment som et bidrag til bedre kunnskaper om reindrifta og de subpolare utkantområder.

Avhandlingen er basert på en analyse av feltarbeid og på arkiv- og litteraturstudier. Hovedvekten i undersøkelsen lå på mer enn 12 måneders feltarbeid utført i perioden 1977 — 83 og som omfattet iakttagelser, ikke-standardiserte rundspøringer og kartlegginger. Dessuten bygger den på en analyse av arkivmateriale fra statsinstitusjoner, som omfatter både kart og statistikker og over 120 årsberetninger.

Da det er avhandlingens formål ikke bare å beskrive komplekse utviklinger og strukturer, men også å forklare dem, ble det utviklet en modell som er handlingsteoretisk orientert. Ved hjelp av denne modell skulle samtlige faktorer som muligens kunne bidra til beskrivelsen og til forklaringen oppføres, struktureres og påvises i sin virkemåte. Avhandlingen er bygget opp på grunnlag av denne modellen.

Kap. 1 og 2 handler om den historiske utvikling av reindrifta i Finnmark og Troms fram til 1945 (naturområde, kulturområde, eksogene innflytelser og lovfunderte grunnlag, beitemråder, økonomiske grupper, de ansvarlige i avgjørelsesprosessene, drifts-